

KO.1710.9.2017



Wydział Kontroli
Urzędu Miejskiego w Koninie

wpl. 18.01.2018.
170/- miasta do MORP 2018
Poznań,.....2018

Urząd Miejski w Koninie
17.01.2018
-01-15 Wpłynęło

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

KN-X.431.33.2017.14

KO

18.01.2018r.
Cmy

Pan
Józef Nowicki
Prezydent Miasta Konina
Plac Wolności 1
62-500 Konin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej² oraz art. 175 ust. 1 pkt. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych³ w terminie od 8 sierpnia do 1 września 2017 r. przeprowadzona została przez Karinę Umińską – starszego specjalistę z Wydziału Kontroli, Prawnego i Nadzoru Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu⁴ kontrola w Urzędzie Miejskim w Koninie⁵, zwanym dalej „Urzędem”, w zakresie wykorzystania i rozliczenia dotacji celowych udzielonych na realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na przyznawaniu i wypłacie świadczeń z funduszu alimentacyjnego⁶ w dziale 852, rozdział 85212 (§ 2010)⁷, oceny wykonania dochodów budżetowych związanych z jego realizacją oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych. Okres kontroli obejmował lata 2014-2016.

W związku z powyższym, na podstawie art. 47 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na realizację zadania dotyczącego wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zwanego dalej „zadaniem”, Miasto Konin otrzymało:

¹ Dz. U. z 2015 r. poz. 525 ze zm.

² Dz. U. z 2011 r. Nr 185 poz. 1092.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077.

⁴ Na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego nr 326/17 z dnia 31 lipca 2017 r.

⁵ Plac Wolności 1, 62-500 Konin.

⁶ Wynikającego z art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 489 ze zm.).

⁷ Dział 852 – Pomoc społeczna, rozdział 85212 – Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, § 2010 – Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie (związkom gmin, związkom powiatowo-gminnym) ustawami.

- w 2014 r. kwotę 3.950.000 zł, z czego wykorzystano środki w wysokości 3.937.472,18 zł, (tj. 99,7% otrzymanej dotacji);
- w 2015 r. kwotę 3.810.000 zł, z czego wykorzystano środki w wysokości 3.810.000 zł, (tj. 100% otrzymanej dotacji);
- w 2016 r. kwotę 3.660.000 zł, z czego wykorzystano środki w wysokości 3.637.010,26 zł, (tj. 99,4% otrzymanej dotacji).

W związku z realizacją zadania Miasto Konin:

- w 2014 r. pobrało dochody w wysokości 743.390,96 zł, z czego przekazało do budżetu państwa kwotę 489.379,71 zł,
- w 2015 r. pobrało dochody w wysokości 683.322,16 zł, z czego przekazało do budżetu państwa kwotę 480.097,24 zł,
- w 2016 r. pobrało dochody w wysokości 622.438,64 zł, z czego przekazało do budżetu państwa kwotę 501.942,84 zł.

Zadłużenie z tytułu nie spłaconych zobowiązań alimentacyjnych na koniec 2016 r. w Mieście Konin wynosiło 29.206.396,29 zł, z tego:

- z tytułu wypłaconych świadczeń z zaliczki alimentacyjnej 5.760.165,91 zł,
- z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego 23.446.230,38 zł.

Jednostką realizującą zadanie był Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie, zwany dalej „MOPR”, do zakresu zadań, którego wpisano, m.in. realizację zadań z zakresu funduszu alimentacyjnego⁸.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, Miasto Konin w zakresie realizacji zadania objętego kontrolą.

Ocenę pozytywną uzasadnia:

- wykorzystanie zgodnie z przeznaczeniem oraz rzetelne i terminowe rozliczenie dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa na realizację zadania,
- terminowy zwrot niewykorzystanych części dotacji,
- naliczanie dochodów budżetowych w prawidłowych wysokościach,
- terminowe przekazywanie dochodów budżetowych na rachunek dochodów dysponenta głównego – Wojewody Wielkopolskiego,

⁸ Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 3 Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie uchwalonego Uchwałą Nr 607 Rady Miasta Konina z dnia 26 czerwca 2013 r. ze zmianami.

- złożenie sprawozdań budżetowych w terminach określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁹,
- prawidłowe prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
- dokonywanie wypłat świadczeń alimentacyjnych w prawidłowych wysokościach.

W kontrolowanym obszarze stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. MOPR w 2016 r. poniósł wydatki związane z podejmowaniem działań wobec dłużników alimentacyjnych i koszty obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego na kwotę 121.302,89 zł, tj. o 11.502,89 zł wyższą niż 3% otrzymanej dotacji¹⁰, co było niezgodne z art. 31 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, który stanowi, że koszty podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych i koszty obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynoszą 3% otrzymanej dotacji na świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Dyrektor MOPR w wyjaśnieniach podała, że wydatek – kwota 14.044,51 zł, dotyczył obsługi zadania z zakresu świadczeń rodzinnych i składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego i winien być przeksięgowany z konta 130-ZL-85212-4010FA¹¹ na konto 130-ZL-85212-4010¹². Ponieważ błąd został zauważony po zamknięciu roku budżetowego 2016 nie było możliwości poprawy zapisów na kontach analitycznych. Ponadto Dyrektor MOPR wyjaśniła, że powyższa pomyłka nie miała wpływu na wysokość poniesionych i planowanych wydatków w ramach przysługującej dotacji na koszty obsługi całego zadania, a dotacja została wydatkowana prawidłowo.

(Dowód: akta kontroli str. 5-5a, 10-11, 178-179, 1603-1605)

2. MOPR w latach 2014-2016¹³ nie dokonywał w ewidencji księgowej przypisów należności z tytułu zwrotu kosztów postępowania administracyjnego oraz nie dokonywał odpisów aktualizujących wartości należności. Należności te ewidencjonowane były dopiero w momencie ich wpłaty. Działanie to stanowiło

⁹ Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 ze zm.

¹⁰ W 2016 r. otrzymana dotacja wyniosła 3.660.000 zł, 3% otrzymanej dotacji to kwota 109.800 zł, tj.: 121.302,89 zł – 109.800 zł = 11.502,89 zł.

¹¹ FA-Wynagrodzenia osobowe prac. WYDATKI.

¹² Wynagrodzenia osobowe pracow. WYDATKI.

¹³ Brak dokonywania przypisów dotyczył badanego okresu, tj. od roku 2014 do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

naruszenie art. 28 ust. 11 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁴ w związku z art. 35b ust. 1 pkt 5 ww. ustawy i § 8 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹⁵. Wysokość wpłaconych należności, dla których nie dokonano stosownych odpisów aktualizujących wyniosła w latach 2014-2016 odpowiednio: 320,47 zł, 686,60 zł, 44,46 zł.

Dyrektor MOPR w wyjaśnieniach podała, że przypisu kosztów upomnienia w toku dochodzenia należności dokonywano w momencie wpływu egzekwowanej należności. W związku z dużą ilością prowadzonych spraw oraz długim okresem oczekiwania na potwierdzenie odbioru wysyłanych upomnień przyjęto w polityce rachunkowości ww. uproszczenie dotyczące przypisu kosztów upomnień. Uproszczenie to dotyczy wszystkich należności dochodzonych przez MOPR i nie ma wpływu na skuteczność dochodzenia należności.

(Dowód: akta kontroli str. 118-153, 156-175)

Przywołane w wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ przepisy art. 28 ust. 11 pkt 2 w związku z art. 35b ust. 1 pkt 5 ustawy o rachunkowości, jednoznacznie określają obowiązek ujęcia w księgach rachunkowych nabytych lub powstałych należności oraz obowiązek dokonywania przez jednostkę odpisów aktualizujących wartości należności w przypadku, gdy zachodzi prawdopodobieństwo ich nieściągalności.

3. MOPR w sprawozdaniach jednostkowych Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za lata 2014-2016 dla klasyfikacji budżetowej 852/85212/0920 w kolumnie nr 10 „Saldo końcowe należności pozostałe do zapłaty, w tym zaległości” nie wykazywał należności zaległych do spłaty z tytułu odsetek¹⁶, co było niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 5 Załącznika Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

¹⁴ Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 ze zm.

¹⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 760.

¹⁶ Ewidencja księgowa konta 221 wykazywała:
- na koniec 2014 r. wartość 6.112.833,48 zł;
- na koniec 2015 r. wartość 7.418.424,33 zł;

Dyrektor MOPR w wyjaśnieniach powołała się na stanowisko Ministerstwa Finansów zawarte w wyjaśnieniu Departamentu Finansów Samorządu Terytorialnego¹⁷, w którym wskazano, że odsetki za zwłokę są konsekwencją powstania zaległości podatkowych oraz należności traktowanych na równi z zaległościami podatkowymi i mają one w stosunku do należności głównej charakter uboczny, a wygaśnięcie zaległości przesądza o wygaśnięciu odsetek. Ponadto Dyrektor MOPR wyjaśniła, że przyjęty sposób prezentacji odsetek w sprawozdawczości spełnia wymaganą spójność sprawozdań Rb-27S oraz Rb-N i Rb-27ZZ z Rb-ZN, i nigdy nie był kwestionowany przez wcześniejsze kontrole. W opinii Dyrektora MOPR działanie to było zgodne z art. 67 ustawy o finansach publicznych, przy jednoczesnym uwzględnieniu Komunikatu w sprawie naliczania odsetek od zwracanych przez dłużnika alimentacyjnego należności, wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej opublikowanym na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

(Dowód: akta kontroli str. 118-155, 170-175)

Przywołane w wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ Ministerstwo Finansów w swoim stanowisku wyjaśniło tylko kwestie dotyczące ujmowania w sprawozdaniach Rb-27S i Rb-N odsetek za zwłokę od należności podatkowych, natomiast nie odniosło się do sposobu ujmowania odsetek od wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Jednocześnie należy wskazać, że przywołany w wyjaśnieniu Komunikat opublikowany na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie zawierał wytycznych w zakresie ewidencjonowania odsetek.

4. W 226 wnioskach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego¹⁸ (spośród 237 objętych badaniem, co stanowiło 95,4%) brakowało informacji np.: o osobach zobowiązanych do alimentów, o numerze PESEL lub dacie urodzenia członków rodziny, podpisów pod oświadczeniami, wskazania stopnia pokrewieństwa osób wchodzących w skład rodziny, wskazania właściwego Urzędu Skarbowego, wskazania rodzaju szkoły lub szkoły wyższej, do której uczęszcza osoba uprawniona,

- na koniec 2014 r. wartość 8.449.080,76 zł.

¹⁷ Z dnia 3 sierpnia 2007 r., nr ST2-4834-104/2007/1356.

¹⁸ Przykładowe wnioski złożone przez: S. S. z 30 września 2013 r., K. M. z 5 sierpnia 2013 r., P. J. z 15 listopada 2013 r., A. B. z 25 października 2013 r., S.-W. M. z 4 września 2013 r., W. M. z 5 września 2013 r., Z. A. z 2 października 2013 r., N. M. z 2 września 2015 r., L. A. z 22 października 2015 r., K. M. z 4 września 2015 r., K. B. z 23 września 2015 r., D. M. z 5 listopada 2015 r., B. J. z 25 sierpnia 2015 r., C. K. z 27 sierpnia 2015 r., K. B. z 25 sierpnia 2016 r.

czy też wyszczególnienia załączników. Obowiązek wykazania tych informacji wynikał z § 15 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ze wzoru wniosku o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2015 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosków, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego¹⁹. Na podstawie ww. wniosków wydano decyzje i wypłacono świadczenia alimentacyjne w łącznej kwocie 124.279,81 zł (z wypłaconych ogółem 129.219,81 zł).

Dyrektor MOPR w wyjaśnieniach podała, że zdarzyły się przypadki, gdy osoby w chwili składania wniosku nie były w stanie podać ww. danych. Z uwagi na prośby ww. osób MOPR uznał za konieczne szybkie rozpatrzenie tych wniosków i udzielenie pomocy poprzez wypłatę świadczeń, ponieważ służyły one zaspokojeniu niezbędnych, podstawowych potrzeb rodzin. Sytuacja ta spowodowana była również dużą liczbą wniosków złożonych w krótkim okresie czasu. Dyrektor MOPR w wyjaśnieniach wskazała, że brak ww. informacji we wnioskach nie miał wpływu na ustalenie prawa do świadczeń, ich wysokości oraz ważności wydanych na ich podstawie decyzji administracyjnych. Nie doszło też na skutek tych uchybień do niezasadnego wydatkowania środków publicznych.

(Dowód: akta kontroli str. 308-332, 357-366, 371-386, 440-454, 460-470, 474-476, 482-492, 507-517, 536-540, 547-549)

Przywołane w wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ przepisy i wzór wniosku jednoznacznie określały zakres wymaganych informacji, a w przypadku nieprawidłowo wypełnionego wniosku organ wierzyciela, zobowiązany był, zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosków, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wezwać pisemnie wnioskodawcę do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Natomiast w przypadku nie zastosowania się

¹⁹ Dz. U. z 2015 r. poz. 2229 – rozporządzenie zostało uchylone z dniem 1 sierpnia 2017 r. Aktualne rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1467) w § 2 wskazuje na informacje, które muszą być zawarte we wniosku.

do wezwania, organ właściwy wierzyciela zobowiązany był wydać decyzję o pozostawieniu wniosku bez rozpatrzenia²⁰.

5. W 22 decyzjach administracyjnych przyznających świadczenie z funduszu alimentacyjnego (spośród 237 objętych badaniem, co stanowiło 9,3%), MOPR odstąpił od uzasadnienia decyzji powołując się na art. 107 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego²¹, zwanej dalej „Kpa”, wskazując, że wydana decyzja w całości uwzględnia żądanie strony. Działanie to było niezgodne z art. 9 i art. 107 § 3 Kpa, ponieważ wydane decyzje nie uwzględniały w całości żądania stron, tj. maksymalna wysokość przyznanego przez MOPR świadczenia z funduszu alimentacyjnego²² wyniosła 500 zł, natomiast wysokość zasądzonych alimentów przekraczała kwotę 500 zł.

Dyrektor MOPR w wyjaśnieniach podała, że w każdej wydanej decyzji administracyjnej przywołany był art. 10 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów i na tej podstawie odstąpiono od uzasadnienia faktycznego i prawnego wydanych decyzji.

(Dowód: akta kontroli str. 308-332, 362-370, 382-390, 410-427, 432-439, 466-481, 488-506, 519-529, 536-549, 1596-1605)

Przywołany w wyjaśnieniach argument nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ ww. decyzje administracyjne nie wyczerpywały w całości żądania stron, zatem nie wystąpiły okoliczności wskazane w art. 107 § 4 Kpa. W związku z powyższym wydane decyzje winny zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne. Obowiązkiem organu administracji publicznej jest należyte i wyczerpujące informowanie stron o okolicznościach faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie ich praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania administracyjnego, o czym stanowi art. 9 Kpa.

²⁰ Aktualne rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w § 8 ust. 1 wskazuje na obowiązek pisemnego wezwania, wraz z pouczeniem, przez organ właściwy wierzyciela, wnioskodawcy do poprawienia lub uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Natomiast w przypadku niezastosowania się do wezwania organ właściwy wierzyciela pozostawia wniosek bez rozpatrzenia.

²¹ Dz. U. z 2017 r. poz. 1257.

²² Przykładowe wnioski wraz z wydaną decyzją oraz dokumentem potwierdzającym wysokość zasądzonych alimentów złożone przez: K. M. z 5 sierpnia 2013 r., A. B. z 25 października 2013 r., S. M. z 23 sierpnia 2013 r., W. K. z 19 września 2013 r., R. A. z 13 sierpnia 2013 r., L. A. z 22 października 2015 r., K. M. z 4 września 2015 r., D. M. z 5 listopada 2015 r., M. M. z 31 sierpnia 2015 r., G.-B. M. z 19 sierpnia 2015 r., K. B. z 25 sierpnia 2016 r.

6. W pięciu przypadkach²³ (spośród 237 objętych badaniem, co stanowiło 2%) wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego nastąpiła przed doręczeniem decyzji o przyznaniu świadczenia, co było niezgodne z art. 110 § 1 Kpa, który stanowi, że organ administracji publicznej, który wydał decyzję, jest nią związany od chwili jej doręczenia lub ogłoszenia.

Dyrektor MOPR w wyjaśnieniach podała, że w uzasadnionych przypadkach, na podstawie art. 14 § 2 Kpa, zgodnie z którym decyzja może być stronom ogłoszona ustnie, gdy przemawia za tym interes stron, a przepis prawny nie stoi temu na przeszkodzie, decyzje ogłoszono podczas bezpośrednich wizyt wnioskodawców w siedzibie MOPR. Ponadto wyjaśniła, że na podstawie art. 109 § 2 Kpa MOPR informował strony telefonicznie o wydaniu decyzji oraz terminie odbioru świadczenia. (Dowód: akta kontroli str. 308-329, 391-409, 428-431, 609-612, 658-665, 673-686, 715-718, 723-726, 1596-1602)

Przywołane w wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, ponieważ art. 14 Kpa stanowi, że w przypadku załatwiania spraw ustnie, treść oraz istotne motywy takiego załatwienia powinny być utrwalone w aktach w formie protokołu lub podpisanej przez stronę adnotacji, natomiast cztery sporządzone przez MOPR protokoły z ustnego ogłoszenia decyzji nie zawierały podpisów stron, a w jednym przypadku notatka służbowa dokumentująca przeprowadzenie rozmowy telefonicznej z wnioskodawcą nie potwierdzała ustnego ogłoszenia decyzji²⁴.

²³ Wniosek złożony przez M. M. w dniu 8 listopada 2013 r., decyzja nr MOPR-IV.2.4151.1.827.2013MG z 18 listopada 2013 r. – odebrana 25 lutego 2014 r., wypłata miesięczna od listopada 2013 r.; Wniosek złożony przez M. M. w dniu 11 marca 2014 r., decyzja nr MOPR-IV.2.4151.1.71.2014.JS z 14 marca 2014 r. – odebrana 23 kwietnia 2014 r., wypłata za marzec w dniu 24 marca 2014 r.; Wniosek złożony przez M. A. w dniu 27 września 2013 r., decyzja nr MOPR-IV.2.4151.1.732.2013.MJ z 5 listopada 2013 r. – decyzja nie została odebrana (w dokumentacji znajduje się list polecony z adnotacją “ZWROT nie podjęto w terminie”), wypłata w całym okresie świadczeniowym, tj. od 1 października 2013 r. do 30 września 2014 r.; Wniosek złożony przez K. K. w dniu 22 września 2015 r., decyzja nr MOPR-IV.2.4151.1.575.2015 z 3 listopada 2015 r. – odebrana 17 grudnia 2015 r., wypłata za październik i listopad 12 listopada 2015 r.; Wniosek złożony przez K. E. w dniu 20 października 2015 r., decyzja nr MOPR-IV.2.4151.1.789.2015.KD z 27 października 2015 r. – odebrana 18 listopada 2015 r., wypłata za październik i listopad w dniu 12 listopada 2015 r.

²⁴ Z notatki wynika fakt poinformowania wnioskodawczyni o terminie odbioru świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz poproszono o odbiór decyzji w najszybszym terminie. Wypłatę świadczenia dokonywano w formie gotówki począwszy od listopada 2013 r., a termin odbioru decyzji wskazuje na datę 25 lutego 2014 r., co oznacza, że istniała możliwość doręczenia decyzji wnioskodawczyni w dniu wypłaty świadczenia w MOPR.

7. W latach 2013-2016 w 13 przypadkach²⁵ (na 20 objętych badaniem, co stanowiło 65%) Prezydent Miasta Konina nie wszczął postępowania dotyczącego uznania dłużników alimentacyjnych za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, w sytuacjach gdy dłużnicy alimentacyjni uniemożliwili przeprowadzenie wywiadu alimentacyjnego, ponieważ nie pojawili się w MOPR w wyznaczonym terminie w celu przeprowadzenia ww. wywiadu. Działanie to stanowiło naruszenie art. 5 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz art. 35 ust. 1 – 3 Kpa.

Dyrektor MOPR w wyjaśnieniach wskazała, że pomimo braku wydania decyzji uznających dłużników za uchylających się od zobowiązań alimentacyjnych, podejmowane były inne liczne działania związane z ustaleniem miejsca pobytu dłużników alimentacyjnych i próby doręczenia im korespondencji.

(Dowód: akta kontroli str. 550-608, 613-629, 633-654, 729-757, 758-848, 785-848, 863-887, 918-995, 1074-1139, 1177-1204, 1251-1310, 1360-1509, 1553-1595, 1596-1605)

Przywołane w wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, gdyż MOPR zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zobowiązany był wszcząć postępowanie dotyczące uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Ponadto, na podstawie art. 35 ust. 1 – 3 Kpa MOPR obowiązany był załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, a w przypadku spraw wymagających postępowania wyjaśniającego w ciągu miesiąca, natomiast sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania.

8. W latach 2013-2016 w siedmiu przypadkach²⁶ (na 35 objętych badaniem, co stanowiło 20%) Prezydent Miasta Konina odstąpił od wezwania dłużników alimentacyjnych w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, natomiast w 14 przypadkach²⁷

²⁵ Zaniechanie wszczęcia postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych dotyczyło następujących dłużników:

- w 2013 r. Ł. K., K. M., P. J., Ż. J.,

- w 2014 r. Ł. K., K. M., P. J., Ż. J.,

- w 2015 r. G. T., B. M., Ł. K., S. P., K. M., P. J., Ż. J.,

- w 2016 r. P. S., K. P., K. K., P. Ł., M. P., B. W., G. T., B. M., P. J.

²⁶ Decyzja/informacja o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego Pana Ł. K., S. P., P. J., Ż. J., G. T.

²⁷ Decyzja/informacja o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z wezwaniem na wywiad wysłana do dłużnika alimentacyjnego Pana P. S., K. P., P. Ł., M. G., M. P., B. W., K.

(co stanowiło 40%) wezwał dłużników alimentacyjnych w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, po upływie od 36 do aż 185 dni, po przyznaniu osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego, natomiast Działania te były niezgodne z art. 4 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz z art. 35 ust. 1 – 3 Kpa.

Dyrektor MOPR w wyjaśnieniach wskazała na liczne próby doręczania tej samej korespondencji do dłużników alimentacyjnych, która najczęściej wracała do MORP oraz trudności związane z ustaleniem miejsca pobytu dłużników alimentacyjnych.

(Dowód: akta kontroli str. 550-608, 613-629, 633-654, 729-757, 759, 761-762, 787, 800-802, 866, 869-871, 888, 892-893, 918, 927-928, 962, 972-975, 996, 1000-1001, 1003-1004, 1006-1007, 1044, 1047-1048, 1079, 1084-1089, 1097, 1102-1103, 1114-1115, 1124-1125, 1140, 1147-1148, 1152, 1156-1157, 1162, 1168-1169, 1200-1201, 1319, 1330-1335, 1354, 1366-1367, 1357, 1374-1375, 1391, 1406, 1410, 1418-1419, 1423, 1429-1430, 1443, 1449-1450, 1461, 1464-1465, 1467, 1481-1482, 1486, 1491-1492, 1501, 1507-1508, 1519, 1523-1524, 1551, 1557-1559, 1565-1566, 1596-1605).

Przywołane w wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, gdyż zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów MOPR zobowiązany był, po przyznaniu osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego, przeprowadzić z dłużnikiem wywiad alimentacyjny. Ponadto, na podstawie art. 35 ust. 1 – 3 Kpa MOPR obowiązany był załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki.

9. MOPR w 2014 i 2016 roku w jednym przypadku²⁸ (spośród 20 objętych badaniem) nie przekazał dłużnikowi alimentacyjnemu informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, co stanowiło naruszenie art. 27 ust. 7 pkt 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, który stanowił, że organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu oraz organowi właściwemu dłużnika, informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego²⁹ oraz art. 35 ust. 1 – 3 Kpa.

K., Ł. K., K. W., K. M., P. J., Ż. J., S. R., G. T., tj. odpowiednio po 36, 46, 50, 52, 62, 69, 70, 71, 76, 77, 83, 90, 91, 96, 105, 125, 128, 129, 131, 135, 146, 149, 183 oraz 185 dniach.

²⁸ Zaniechanie przesłania dłużnikowi informacji o przyznaniu osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego dotyczyło Pana G. T.

²⁹ Przepis obowiązywał w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 18 września 2015 r., który został zmieniony ustawą z dnia 24 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 r.

Dyrektor MOPR przyznała, że informacja nie została przesłana do dłużnika, a wynikało to z trudności dotyczącymi ustalenia adresu i miejsca pobytu dłużnika, gdyż korespondencja nie była odbierana.

(Dowód: akta kontroli str. 550-608)

Przywołane w wyjaśnieniach argumenty nie zasługują na uwzględnienie, gdyż przepis jednoznacznie określał, że organ właściwy wierzyciela winien przekazać dłużnikowi alimentacyjnemu informacje o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

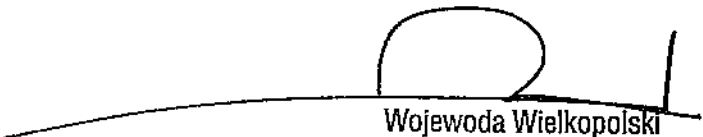
Biorąc pod uwagę oceny zawarte w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym wnoszę o:

1. Ewidencjonowanie wydatków z tytułu podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych i kosztów obsługi świadczeń z funduszu alimentacyjnego na właściwych kontach księgowych MOPR.
2. Dokonywanie przypisów i odpisów należności zgodnie z art. 28 ust. 11 pkt 2 w związku z art. 35b ust. 1 pkt 5 ustawy o rachunkowości oraz § 8 pkt 1 rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
3. Sporządzanie sprawozdań budżetowych zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
4. Rzetelne weryfikowanie wniosków składanych w postępowaniach o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
5. Sporządzanie decyzji administracyjnych wydawanych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego zgodnie z zasadami określonymi w art. 9 i art. 107 Kpa.
6. Dokonywanie wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego z uwzględnieniem zasad określonych w art. 14 i 110 Kpa.

poz. 1302) i obowiązywał do 31 lipca 2017 r. w brzmieniu: „Organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu oraz organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej.” Aktualne brzmienie przepisu: „Organ właściwy wierzyciela przekazuje dłużnikowi alimentacyjnemu, o ile adres zamieszkania dłużnika jest znany, oraz organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej(...)”.

7. Podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych zgodnie z przepisami określonymi w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z uwzględnieniem art. 35 Kpa.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.



Wojewoda Wielkopolski
Zbigniew Hoffmann